

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Białymstoku**

Białystok, dnia 18 kwietnia 2011 r.

**Pan
Tadeusz Chołko
Wójt Gminy Suwałki**

LBI-4101-25-01/2010
P/10/190

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku przeprowadziła w Urzędzie Gminy Suwałki (zwanym dalej „*Urzędem*”), kontrolę realizacji zadań w zakresie zapobiegania nadwadze i otyłości u dzieci i młodzieży szkolnej, w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 21 marca 2011 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 6 kwietnia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację zadań w zakresie zapobiegania nadwadze i otyłości u dzieci i młodzieży szkolnej w latach 2009 – 2011 (do 21 marca). Podstawą tej oceny jest:

- realizacja zadań promujących zdrowy styl życia w ramach, uchwalonego przez Radę Gminy, *Programu profilaktyki i promocji zdrowia w Gminie Suwałki*,
- zapewnienie w budżecie Gminy środków na zadania profilaktyki zdrowotnej i wspieranie prowadzonych szkół w realizacji tych zadań,
- przeznaczenie w budżecie Gminy środków na organizowanie imprez i zajęć dla młodzieży o charakterze sportowo-rekreacyjnym, promujących zdrowy styl życia.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

1. Wszystkie szkoły samorządowe Gminy w procesie dydaktyczno-wychowawczym uwzględniły problematykę przeciwdziałania nadwadze i otyłości wśród uczniów. *Programy wychowawcze* oraz *szkolne programy profilaktyki szkół* zawierały treści w zakresie edukacji zdrowotnej, w tym zasady zdrowego odżywiania i zdrowego stylu życia. Ponadto w szkołach realizowane były dwa programy prozdrowotne, których celem była zmiana nawyków żywieniowych dzieci i młodzieży oraz promowanie zdrowego stylu odżywiania, a mianowicie:

- *Szklanka mleka* - w którym w roku szkolnym 2008/2009 udział wzięło 340 uczniów, a w roku szkolnym 2009/2010 – 325 uczniów,
- *Owoce w szkole* - w którym w latach szkolnych 2008/2009 - 2009/2010 uczestniczyło odpowiednio 172 i 164 uczniów klas I i III .

Wszystkie szkoły realizowały także program *Trzymaj formę*², mający na celu zwiększenie świadomości dotyczącej wpływu żywienia i aktywności na zdrowie ucznia. Ponadto w Szkole Podstawowej im. 2 Pułku Ułanów Grochowskich w Przebrodnie realizowano autorski program zdrowotny dla uczniów klas I –III *Zdrowy uczeń – radosny uczeń*, celem którego było między innymi propagowanie zdrowego stylu życia i odżywiania oraz program *Jedz smacznie i zdrowo*,³ mający na celu utrwalenie wśród młodzieży wiedzy na temat zdrowego odżywiania.

Urząd wspierał działania prozdrowotne w prowadzonych szkołach. W badanym okresie zapewniono dofinansowanie do rządowego programu *Radosna szkoła* w wysokości 8 tys. zł, co umożliwiło utworzenie w pięciu szkołach podstawowych miejsc zabaw dla uczniów klas I – III (łącznym kosztem 37,9 tys. zł).

Na pozytywną ocenę zasługuje także współfinansowanie ze środków Gminy przedsięwzięć i imprez o charakterze sportowym, promujących aktywny styl życia, organizowanych przez szkoły i lokalnie działające instytucje. Gmina wykazywała przy tym dbałość o odpowiedni poziom bazy sportowej, służącej poprawie aktywności fizycznej dzieci i młodzieży. W latach 2009 - 2010 na wsparcie działania pięciu uczniowskich klubów sportowych przeznaczono 38 tys. zł oraz 15,9 tys. zł na dodatkowe zajęcia sportowe prowadzone w dwóch szkołach.

Realizując założenia *Programu profilaktyki i promocji zdrowia*,⁴ organizowano co roku imprezy dożynkowe, podczas których przeprowadzano badania profilaktyczne

² program Państwowej Inspekcji Sanitarnej

³ realizowany przy współpracy z firmą „Winiary”

⁴ przyjętego uchwałą Rady Gminy z dnia 22 grudnia 2008 roku nr XX/213/08 w sprawie przyjęcia Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia w Gminie Suwałki na lata 2009 – 2012

mieszkańców Gminy (w zakresie mierzenia ciśnienia i pomiaru cholesterolu). Aktywnie wspierano organizację różnego rodzaju festynów sportowo – rekreacyjnych (np.: *Cała Polska Biega, Dorośli dzieciom*).

W Gminie opracowany został *Regulamin nagród i wyróżnień przyznawanych w Gminie Suwałki w dziedzinie kultury fizycznej*. W okresie objętym kontrolą Wójt Gminy, zgodnie z postanowieniami ww. regulaminu, przyznał 12 zawodnikom nagrody (w łącznej wysokości 6,1 tys. zł) za wysokie wyniki sportowe w międzynarodowym i krajowym współzawodnictwie sportowym oraz uhonorował trzech nauczycieli nagrodami (w łącznej wysokości 1,6 tys. zł.) za zaangażowanie w organizację działalności sportowej na terenie Gminy.

2. W okresie objętym kontrolą Urząd nie diagnozował potrzeb i oczekiwań w zakresie profilaktyki nadwagi i otyłości wśród dzieci i młodzieży w szkołach, dla których Gmina jest organem prowadzącym. Inicjatywy takie mieszczą się w zakresie zadań i kompetencji samorządowych wynikających z postanowień art. 5a ust.2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁵, określonych w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym⁶. Tymczasem z danych uzyskanych z Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Ośrodka Medycyny Szkolnej i Promocji Zdrowia „SANITAS”, który sprawuje opiekę profilaktyczną nad dziećmi i młodzieżą szkolną na terenie Gminy wynika, iż w latach szkolnych 2004/2005 - 2010/2011 odsetek uczniów zagrożonych otyłością wzrósł z 1,4% do 7,6% (z 1,4% do 8,6% w szkołach podstawowych i z 1,6% do 4,5% w gimnazjach). W 2010 roku do szkół podstawowych i gimnazjów prowadzonych przez Gminę uczęszczało 538 uczniów, z tego 41 uczniów zagrożonych było nadwagą lub otyłością.

* * *

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Wójtowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli
z up.
Agata Katarzyna Ciupa
WICEDYREKTOR

⁵ Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, ze zm.

⁶ Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, ze zm.